

VERZONDEN 28 MEI 2019

Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/19/030559
Documentnummer:	131004/1
Datum:	28 mei 2019
Onderwerp:	Pilot de Buurtcirkel
Bijlage(n):	nee

Geachte Raad,

In 2021 wordt de gemeente zelf verantwoordelijk voor inwoners die beschermd wonen of maatschappelijke opvang nodig hebben. Op dit moment is dat nog een taak van de centrumgemeente Leiden. In februari heeft wethouder Mol het Convenant Regionale Samenwerking Maatschappelijke Opvang Holland Rijnland 2018-2021 ondertekend, waarin afspraken zijn opgenomen om deze decentralisatie goed te laten verlopen.

Een belangrijk onderdeel hierin is om de komende jaren gezamenlijk invulling te geven aan deze decentralisatie en transformatie van de opvangvoorzieningen. De transformatieopgave van beschermd wonen en maatschappelijke opvang betekent in de praktijk: kwetsbare inwoners waar mogelijk in hun eigen woonomgeving de benodigde zorg en ondersteuning te bieden, in plaats van inwoners in een voorziening beschermd wonen of maatschappelijke opvang te plaatsen. Indien toch opvang nodig is, dan duurt deze zo kort mogelijk, zoveel mogelijk nabij de eigen woonomgeving en met een eigen woonplek. Binnen de Leidse Regio worden nog aanvullende afspraken gemaakt over een aantal voorzieningen die niet in iedere gemeente nodig zijn, zoals een plek waar dakloze gezinnen worden opgevangen.

Door bezuinigingen bij de geestelijke gezondheid en de intentie om zoveel mogelijk iedereen thuis te ondersteunen in plaats van op te nemen in intramurale instellingen, zien we echter nu al een toename van inwoners die met ernstige psychiatrische problemen in hun eigen woning blijven wonen.

Om deze nieuwe uitdagingen aan te kunnen en ons goed voor te bereiden op de decentralisatie van 2021 is per 1 april 2019 gestart met de pilot Buurtcirkel.

Wat is de Buurtcirkel?

Buurtcirkel is een beproefd zorgconcept dat in 2013 door de Rotterdamse zorgaanbieder Pameijer is geïntroduceerd in Nederland. Het uitgangspunt is dat een groep van 9 tot 12 kwetsbare mensen met ondersteuningsvragen op basis van hun talenten en krachten elkaar ondersteunen zodat zij zelfredzamer worden in het dagelijks leven. Met Buurtcirkel wordt een aanpak beoogd waarbij professionals terugtreden, een buurtnetwerk wordt opgebouwd, mantelzorg belangrijker wordt en burgers aangemoedigd worden zelfstandig en zelfredzaam te zijn.

Herman vertelt over Buurtcirkel

'Op een moment lukte het me niet meer om mijn werk als elektromonteur te doen. In 2002 kwam ik in de WAO terecht. Ik zat toen veel thuis en begon te drinken. Eerst pas vanaf vier uur 's middags, later dronk ik 's ochtends al mijn eerste biertje. Zes jaar later kreeg ik een plek in een beschermende woonvorm. Gelukkig kon ik in 2013 met ondersteuning weer op mezelf gaan wonen.'

Niet veel vrienden

'Ik ben best eenzaam. Ik heb niet veel vrienden. Mijn broer komt af en toe bij me langs. En een buurman komt soms na z'n werk even een praatje maken. Hij heeft ook wel eens roti voor me gemaakt. Met mijn andere burens heb ik jammer genoeg geen contact.'

Buurtcirkel vind ik heel geweldig

'Toen ik op mezelf ging wonen vroeg mijn begeleider van Pameijer of ik mee wilde doen aan Buurtcirkel. Dat vond ik heel geweldig. Iedere maandag eten we met z'n achten. Om de beurt koken we. En één keer per maand hebben we een uitje. Dan gaan we bowlen of midgetgolfen of iets anders leuks doen. Maar het mag nooit meer dan tien euro kosten.'

Erg handig

'We helpen elkaar ook. Bij een meisje heb ik haar hal opgeknapt. Dat kan ik goed, want ik ben erg handig.'

Minder eenzaam

'Vorig jaar met kerst heeft iedereen bij mij gegourmet. Dat was heel gezellig. Met Buurtcirkel voel ik me minder eenzaam. Ik heb elke week iets om naar uit te kijken.'

De effecten van Buurtcirkel zijn door onderzoeks- en adviesbureau Risbo onderzocht. De belangrijkste resultaten: deelnemers krijgen meer sociale contacten en ervaren een verrijking van hun leven. Dit heeft een positieve invloed op hun emotioneel welbevinden en het tegengaan van sociaal isolement. Deelnemers voelen zich meer gewaardeerd en krijgen een sociaal gewaardeerde rol. Er ontstaat vooral een vorm van samenredzaamheid. De afhankelijkheid van professionele zorg verandert. Deelnemers hebben minder professionele begeleiding nodig.

De deelnemers aan de Buurtcirkel zijn onder andere cliënten met een (potentiële) indicatie voor beschermd wonen, inwoners die weer zelfstandig gaan wonen, inwoners die behoren tot de multiprobleem groep en inwoners met een verstandelijke beperking die begeleid zelfstandig wonen. Deze cliënten hebben als ze aan de Buurtcirkel beginnen intensieve begeleiding. Een cliënt die een indicatie heeft voor beschermd wonen kost ongeveer €50.000 per jaar. Door mee te doen aan de Buurtcirkel leren ze om elkaar te helpen, waardoor ze het gevoel hebben weer nuttig te zijn en een netwerk opbouwen. Het aantal uren professionele begeleiding kan daardoor worden verminderd.

Omdat het hier gaat om een cliëntengroep met ernstige beperkingen wordt de Buurtcirkel begeleid door een professional. Deze professional wordt door een vrijwilliger ondersteund. Als de Buurtcirkel goed draait kan de professional meer naar de achtergrond en de vrijwilliger meer naar de voorgrond. Ervaring in andere gemeenten leert, dat hier tenminste drie jaar voor nodig is.

In de omgeving van Rotterdam zijn inmiddels 18 Buurtcirkels, maar ook in de rest van Nederland worden er steeds meer opgezet. Onder andere in Den Haag, Leiden en Hillegom worden Buurtcirkels opgezet.

De pilot in Voorschoten

In aanloop naar de pilot, is het idee van de Buurtcirkel besproken in de pilotwerkgroep O&O¹. Pameijer heeft voor de deelnemers aan deze werkgroep en de Binnenvest een presentatie gegeven. De presentatie was druk bezocht en de aanwezigen waren enthousiast.

Vanaf 1 april is er bij de werkorganisatie een projectleider voor de pilot Buurtcirkel gestart om het project op te zetten. Omdat Pameijer in de gemeente Voorschoten geen cliënten heeft, gaan ze de pilot wel begeleiden, maar niet de buurtcirkelcoach leveren. De eerste taak van de projectleider is daarom om een geschikte buurtcirkelcoach en een vrijwilliger te vinden. Er hebben zich al diverse enthousiaste kandidaten aangeboden. Daarna wordt een communicatietraject gestart om de juiste deelnemers te vinden en zal de buurtcirkelcoach worden opgeleid. We hopen op een Buurtcirkel die bijdraagt aan de positieve gezondheid van onze inwoners met psychische of verstandelijke problemen en hen een fijn netwerk oplevert.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

¹ Deelnemers zijn: Stichting MEE, Kwadraad, Voorschoten Voor Elkaar, Fonteynenburg, Limor, Gemiva, Florence en de gemeente

